

montarea unei piese nemijlocit legate de acest oraș, și în intenția atragerii publicului spre teatru. Astfel a apărut ideea transpunerii scenice a piesei **Fii bun până la moarte**, dar într-o formulă nouă, inedită. S-a optat pentru varianta musicalului. Scenariul și textele cântecelor au fost scrise de Tibor Miklós, iar muzica a fost compusă de Tibor Kocsák. Cuplul de regizori István Pinczés – László Porcsin a montat de câteva ori acest muzical, în diferite teatre din Ungaria. Anul acesta l-au „exportat” în Finlanda, Japonia și România. Așa au ajuns la Naționalul târgumureșean, unde au muncit toată vara cu un grup numeros de copii de vârstă școlară și cu actorii secției maghiare.

Musical-ul, acest gen mai puțin cunoscut pe meleagurile mureșene, a fost primit cu ropote de aplauze. Se prevede o serie lungă de reprezentații, atât la sediu, cât și în turnee. Succesul se datorează în primul rând copiilor, care dansează și

evoluează pe scenă foarte bine. Din păcate, coloana sonoră (muzica și vocile) au fost înregistrate în Ungaria, cu actorii de-acolo, așa că interpreților variantei târgumureșene, degradați până la nivelul unor căscători de gură, nu le-a rămas altceva de făcut decât să mimeze cântatul... Parc-am urmărit dansul peștisorilor dintr-un acvariu! Teatrul nefiind înzestrat cu mijloacele tehnice adecvate unui musical, spectacolul prezintă destule deficiențe. În primul rând, boxele acustice scot sunete scrâșnite, lipsind publicul de plăcerea audierii unor compoziții muzicale altminteri foarte bune. În al doilea rând, cromatica iluminării este obișnuită, monocoloră, nu s-au utilizat filtre colorate, totul s-a rezumat la stingerea și aprinderea rapidă a reflectoarelor, dorindu-se cu tot dinadinsul sugerarea unui așa-zis joc de lumini. În al treilea rând, decorurile, și ele împrumutate de la teatre ungurești, au figurat într-o altă montare, la Nyíregyháza. Chiar și soluțiile și indicațiile regizorale au fost preluate din

montările precedente ale cuplului. Pe scurt, spectacolul este un „dăjă vu”: doar interpretii diferă.

Grupul școlărilor selectați în spectacol este forța motrice care duce înainte acțiunea, precum am arătat. Alături de ei evoluează câțiva actori de seamă, în roluri episodice, rezolvate comod, fără conotații relevabile. Singură. Gaby Mende, actriță pensionată de câțiva vreme, are două apariții de neuitat, în care cântă și dansează impecabil.

Se zvonește că motivul includerii în repertoriul stagiunii actuale a musical-ului **Fii bun până la moarte** ar fi fost recăștigarea publicului care în ultimii ani, s-a cam îndepărtat de teatru. Întrebarea ar fi: de ce s-a îndepărtat? De ce nu vin oamenii la teatru? Cauza principală nu este în nici un caz instalarea televiziunii prin cablu.

STRACULA ATTILA

„VRAJA” SUPERFICIALULUI

BOROBOAȚE de Molière. În românește de Adrian Maniu ● **TEATRUL „TOMA CARAGIU”** din PLOIEȘTI ● Data reprezentației: 9 octombrie 1994 ● Un spectacol de Tudor Petruț ● Interpretează: Mihai Coadă, Oana Mereuță, Andrei Zaharescu, Delia Nartea, Ilie Gâlea, Oxana Moravec, Bogdana Darie, Dragoș Stemate, Silvia Codreanu, Fabian Gavriluțiu, Loredana Alexandrescu, Viorel Frîncu.

Teatrul „Toma Caragiu” din Ploiești a deschis stagiunea cu spectacolul **Boroboațe (L'etourdi ou les contretemps)** de Molière, la care a lucrat o echipă foarte tânără, formată din nouă absolvenți ai Academiei de Teatru și Film (ultimele două promoții) și „dirijată” de regizorul Tudor Petruț. Ceea ce ne-am fi dorit ar fi fost un debut promițător pentru cei mai mulți dintre ei, o desprindere de maniera teatrală practică în institut, o tentativă de creionare a propriei personalități într-un spectacol convingător. Personal nu am văzut (dacă a existat, înainte ca Tudor Petruț să plece în America) vreun text montat de acest tânăr regizor. Deci nu am nici un reper față de care să îl situez, afară de **Boroboațele** de la Ploiești. Cu amărăciune, însă, am înțeles că tentația către facil pare să-i fie mult mai la îndemână decât coborîrea în profunzimea generosului nostru spațiu teatral. Mereu mă gândesc: – și scriu din nou, cu riscul de a mă repeta – ce șansă extraordinară a fost întâlnirea studenților-actori de la Târgu-Mureș, secția maghiară, clasa profesorului Kovács Levente, în ultimul an al Academiei, cu doi dintre cei mai importanți regizori români: Victor Ioan Frunză și Tompa Gábor. Ce a

însemnat, concret, acest „culoar”? **Tom Paine**, **Tartuffe**, pentru unii **Satyricon** și **Istoria comică a magului Faust**, cu alte cuvinte texte solicitante, propuneri regizorale care pot imprima de la început alte perspective și alte moduri de a înțelege profesia de actor.

Din păcate, despre **Boroboațe** nu se poate afirma bucuria în fața seriozității și maturității pe care simți nevoia să le „citești” mereu, dar cu atât mai mult la început de drum. Până la urmă, totul ține, într-adevăr, și de hazard, dar, de ce nu, de la un punct încolo, de dorința și de opțiunea fiecăruia. La Ploiești s-a optat pentru un spectacol care alunecă cu prea multă ușurință și dezinvoltură spre superficial, spre o formulă manieristă. E destul de trist să vezi cât de greu este uneori să te desprinzi de scena studioului Casandra și să calci cu dreptul pe scena profesionistă. Foarte puțini studenți – actori sau regizori – au putut și au reușit să facă slalom printre șabloane școlărești. Ele sunt însă predominante în spectacolul lui Tudor Petruț, și doar Oana Mereuță (Trufaldino, Ergast), Bogdana Darie (Ippolita), Ilie Gâlea (Anselmo) și Dragoș Stemate (Leandro) au găsit soluția să le ocolească și să-și pună în valoare jocul firesc. **Boroboațe** este o mostră de commedia dell'arte în care însă chiar semnele distinctive ale genului l-au preocupat prea puțin pe regizor; de aceea, accentele nu sunt corect puse.

Spațiul scenic este bine delimitat, pentru a face distincția între cele două planuri pe care mizează montarea: realitate și ficțiune. Culisele sunt la vedere, actorii se încălzesc, își aranjează accesoriile și pregătesc spectatorii pentru „joc”. Rând pe rând, întră

în dreptunghiul de joc, marcat vizibil. Nu la fel de relevantă este punctarea intrării în sau ieșirii din poveste, din convenție, trecerea de la „pasiv” la „activ” și invers fiind de cele mai multe ori neglijată sau „ignorată”. Savuroasele qui-pro-quo-uri ale comediei dell'arte ajung să fie doar pretexte pentru un joc exterior, pronunțat demonstrativ, lipsit de nuanțele pe care personajul Mascarillo, de pildă, le are în textul lui Molière, dar pe care, interpretat de Mihai Coadă, le pierde. Andrei Zaharescu, în **Lelio**, propune o versiune deloc credibilă, neargumentată nici de regie, nici de propriul joc, în care ușor găngavul și naivul stăpân al lui Mascarillo este meditativ, uneori chiar grav, se ia în serios la propriu, astfel încât dihotomia din text între cele două personaje – stăpân și slugă – se estompează pe scenă. Ironia și farsa sunt și ele puse între paranteze în relația **Lelio-Celia**, tratată ca o poveste de dragoste tipic liceală, decupată cu ajutorul unei bande sonore cu muzică impregnată de stilul Cenaclului „Flacăra” (mă rog, fiecare cu nostalgiile lui...). Nu am reușit să înțeleg până la sfârșit care au fost intențiile regizorului cu aceste **Boroboațe**, care a fost suportul motivației pentru tenta de actualizare și de romanțare a relațiilor. De ce, mă întreb, această privire de sus asupra unui text cu disponibilități spre modernizare? De ce au fost atât de puțin exploatare resursele unor tineri actori?

Un aer de vâdatism, greu de înțeles, traversează de la un capăt la altul **Boroboațele** lui Tudor Petruț, premiera Teatrului „Toma Caragiu” din Ploiești, care îi ține încă neînțărcați pe tinerii absolvenți. Așteptăm, însă, ca acest lucru să se întâmple cât mai curând, spre binele lor, al nostru și al tuturor.

MARINA CONSTANTINESCU

